

KONCERT PAMIĘCI
PROFESORA
MACIEJA
PADEREWSKIEGO
w 80. rocznicę urodzin

MACIEJ PADEREWSKI

(5 X 1943, Marcali / Węgry - 13 X 2010, Warszawa)

fot.: z archiwum R. Paderewskiej

Jeden z najwybitniejszych polskich artystów, kameralistów i pedagogów doby powojennej ukończył Państwową Wyższą Szkołę Muzyczną w Warszawie w klasie fortepianu prof. Marii Witkomirskiej. Już w czasie studiów wykazywał ogromne zainteresowanie muzyką kameralną. Towarzyszył studentom - instrumentalistom i wokalistom w ponad dwudziestu klasach, gdzie wykładali tak wybitni pedagodzy, jak profesorowie: Irena Dubiska, Kazimierz Witkomirski, Tadeusz Wroński i wielu innych. Jako pianista-kameralista otrzymał liczne nagrody i wyróżnienia na konkursach w Polsce, a także dyplomy specjalne za wykonanie partii fortepianowych na konkursach: wiolonczelowym im. Pablo Casals w Budapeszcie i skrzypcowym im. Jacques'a Thibaud w Paryżu. Maciej Paderewski dokonał wielu nagrań radiowych,

televizyjnych i płytowych. Za nagranie utworów kameralnych Witolda Lutosławskiego dla firmy fonograficznej Accord, otrzymał wyróżnienie krytyków francuskich Diapason d'Or. Koncertował niemal we wszystkich krajach Europy, w Ameryce i Japonii. Partnerował wybitnym artystom polskim i zagranicznym, takim jak: Zdzisława Donat, Galina Pisarenko, Bogumiła Reszke, Krystyna Szostek-Radkova, Wanda Witkomirska, Stefania Woytowicz, Teresa Żylis-Gara, Vadim Brodski, Nicolai Gedda, Andrzej Hiolski, Piotr Janowski, Stefan Kamasa, Shigenori Kudo, Konstanty Andrzej Kulka, Georg Hörtnagel, a także zespołom, m.in. Kwartetowi Wilanów, Cameracie Vistuli, Kwartetowi Polskiemu, Warszawskiemu Kwartetowi Smyczkowemu im. Grażyny Bacewicz. Na zaproszenie Świątosława Richtera wystąpił w Moskwie na festiwalu Grudniowe Wieczory w koncercie poświęconym Fryderykowi Chopinowi, interpretując jego pieśni z Henryką Januszewską. W drugiej części tego koncertu Świątosław Richter z wiolonczelistką Natalią Gutman wykonali Sonatę g-moll op. 65. Wspólnie z prof. Tadeuszem Wrońskim przygotował wydanie 3 Sonat skrzypcowych i Scherza na skrzypce i fortepian Johanna Brahmsa. Z prof. Kazimierzem Michalikiem opracował i dokonał transkrypcji (w tym kilku własnych) dwudziestu utworów fortepianowych Fryderyka Chopina na duet: wiolonczela i fortepian. Pod jego redakcją ukazała się *Antologia muzyki wiolonczelowej. Utwory na wiolonczelę i fortepian*. W ostatnich latach życia nawiązał współpracę z Polskim Wydawnictwem Muzycznym, mającą na celu kontynuację wydawania opracowań i transkrypcji. Wraz z prof. Tadeuszem Wrońskim

był inspiratorem kilku edycji Konkursu Kameralnego w Liceum Muzycznym im. Karola Szymanowskiego w Warszawie. Był też pomysłodawcą, kierownikiem artystycznym i pedagogiem powołanych do życia w roku 2006 Warszawskich Międzynarodowych Kursów Mistrzowskich, do udziału w których zapraszał wybitnych artystów, pedagogów. Kursy cieszyły się ogromnym uznaniem zarówno uczestników, jak i pedagogów. Poza działalnością artystyczną zajmował się pedagogiką jako profesor zwyczajny warszawskiej uczelni muzycznej. Przez kilka lat kierował Katedrą Kameralistyki Fortepianowej w Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina (obecnie Uniwersytet Muzyczny), a zajęcia z kameralistyki prowadził zarówno w Akademii, jak też w Liceum Muzycznym im. Karola Szymanowskiego w Warszawie, gdzie wspólnie z Teresą Rostół stworzył autorski projekt nauczania tego przedmiotu. Brał udział w pracach jury krajowych i międzynarodowych konkursów pianistycznych i kameralnych. Jego horyzonty myślowe obejmowały szereg zagadnień. Interesował się m.in. sportem w aspekcie fizjologii, metod szkoleniowo-treningowych oraz szeroko pojętej psychologii. Znajdował wiele analogii w przygotowaniach do startu (występu) między sportowcami a muzykami. Korzystał z wiedzy i doświadczeń znakomitych trenerów. Szczególnie cenił sobie wieloletnią znajomość i przyjaźń z wybitnym trenerem zespołów piłkarskich, Kazimierzem Górskim. Bezcenne uwagi tego ostatniego były dlań inspiracją dla własnych pomysłów dydaktycznych i twórczych dokonań. Profesor Maciej Paderewski był wybitnym artystą i pedagogiem oraz wielkim przyjacielem muzykującej młodzieży. Miał dar dzielenia się talentem i wiedzą. Jego uczniowie i studenci zdobywali liczne prestiżowe nagrody na konkursach duetów i zespołów kameralnych. W uznaniu zasług został wielokrotnie wyróżniony nagrodami Rektora Uczelni, ponadto Uchwałą Rady Państwa odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi, zaś przez Ministra Kultury uhonorowany nagrodą I stopnia, odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” oraz - w roku 2007 - srebrnym medalem „Gloria Artis”. Był perfekcjonistą i tego oczekiwał zawsze od innych. Praca nie była dla niego obowiązkiem, lecz pasją życia, którą przynosił do domu, opowiadając o swoich uczniach i studentach. Cieszył się nawet najmniejszym ich sukcesem... Zainspirowane przez prof. Macieja Paderewskiego Kursy Mistrzowskie trwają nadal pod nazwą Warszawskie Międzynarodowe Kursy Mistrzowskie im. Macieja Paderewskiego, ciesząc się niestabnym zainteresowaniem i uznaniem zarówno wśród prowadzących pedagogów, jak i młodych artystów biorących w nich udział. Ostatnio miała miejsce XVII edycja Kursów.

Maciej Paderewski - Artysta, Pedagog, Człowiek, Indywidualność - odchodząc daleko przedwcześnie, pozostawił lukę w całej społeczności akademickiej - lukę, która pojawia się zawsze, gdy odchodzi człowiek niepospolity...

PROGRAM

SZABOLCS ESZTÉNYI (*1939)

Maciej Paderewski - In Memoriam na dwa fortepiany
(2023, prawykonanie)

Iwona Mironiuk fortepian
Szabolcs Esztényi fortepian

KAROL SZYMANOWSKI (1882-1937)

Mity op. 30
I. *Źródło Aretuzy*
II. *Narcyz*
III. *Driady i Pan*

Jakub Jakowicz skrzypce
Grzegorz Skrobiński fortepian

CAMILLE SAINT-SAËNS (1835-1921)

Introdukcja i Rondo Capriccioso a-moll op. 28

Vadim Brodski skrzypce
Grzegorz Skrobiński fortepian

FRYDERYK CHOPIN (1810-1849)

Nokturn cis-moll op. posth

Preludium h-moll op. 28 nr 6
(transkr. Kazimierz Michalik i Maciej Paderewski)

Etiuda op. 25 nr 7
(transkr. Kazimierz Michalik i Maciej Paderewski)

Tomasz Strahl wiolonczela
Janusz Olejniczak fortepian

Pianistka, absolwentka Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie (obecnie Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina). Od lat współpracuje z Polskim Towarzystwem Muzyki Współczesnej i Związkiem Kompozytorów Polskich. Przez wiele lat związana była z Piwnicą Artystyczną Wandy Warskiej i Andrzeja Kurylewicz (od 1994 do 2007 roku wystąpiła na ponad 200 koncertach) oraz z Piwnicą Artystyczną Ryszarda Ostromeckiego. W swoim dorobku ma liczne prawykonania utworów muzyki współczesnej na fortepian solo, w tym wiele nagrań radiowych. Na zamówienie firmy fonograficznej DUX nagrała monograficzną płytę z utworami Zygmunta Krauzego na fortepian solo *Zygmunt Krauze. Piano Works*. W 2007 roku, nakładem tego samego wydawnictwa, ukazał się album *Szabolcs Esztényi. The Garden's Gates*, nagrany wspólnie z Szabolcsem Esztényim, prezentujący utwory tego kompozytora na dwa fortepiany. Ostatnio nagrana płyta dla wydawnictwa DUX to *Piano Crumbs* z utworami fortepianowymi Andrzeja Kurylewicz. Na zamówienie Hiroshima Symphony Association prawykonała w Kösei Nenkin Hall w Hiroszimie Koncert na fortepian i orkiestrę Tadeusza Wieleckiego z towarzyszeniem Hiroshima Symphony Orchestra pod dyrekcją Markusa Poschnera. Koncert został zarejestrowany przez publiczną japońską telewizję i radio NHK, a później wydany na płycie DVD. Od 1994 pracuje w UMFC w Warszawie, obecnie jako doktor habilitowana, prowadzi klasę kameralistyki fortepianowej, a od 2018 roku wykłady dla pianistów i kameralistów Interpretacje muzyki współczesnej. Jest kierownikiem artystycznym cyklu koncertów pod tym samym tytułem.

SZABOLCS ESZTÉNYI

Kompozytor, pianista, improwizator i pedagog pochodzenia węgierskiego. Urodził się 20 grudnia 1939r. w Budapeszcie. Od 1969 mieszka w Polsce. Studiował grę na fortepianie w klasie Margerity Trombini-Kazuro i kompozycję u Witolda Rudzińskiego (oba dyplomy z wyróżnieniem) w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Warszawie. Jako kompozytor i solista występował w kraju oraz za granicą na wielu festiwalach (m.in. na Warszawskiej Jesieni, Poznańskiej Wiośnie Muzycznej, Warszawskich Spotkaniach Muzycznych, Festiwalu „Musica Polonica Nova” we Wrocławiu, Festiwalu w Łańcucie, Forum im. Witolda Lutosławskiego, Festiwalu Pianistyki Polskiej w Stupsku, Biennale Zagreb, Budapesti Zenei Hetek, Donaueschinger Musiktage, Festiwal Pianistyczny w Bergamo-Brescia, Festival d'été de Lanaudière w Quebec, Nordiskie Musikdage, Rencontres Internationales de Musique Contemporaine Metz). Współpracował z wybitnymi artystami, m.in. Jerzym Artyszem, Andrzejem Hiolskim, Heinzem Holligerem, Romanem Jabłońskim, Jadwigą Kotnowską, Kwartetem „Wilanów”, Haliną Łukomską, Olgą Pasiecznik, Jadwigą Rappé, Warsztatem Muzycznym Zygmunta Krauzego, Jerzym Witkowskim, Iwoną Mironiuk. Dokonał wielu prawykonań dzieł polskich kompozytorów (m.in. Pianophonie Kazimierza Serockiego, Wariacji na temat Paganiniego Rafała Augustyna) oraz nagrań archiwalnych dla Polskiego Radia. Od wielu lat współpracuje również z Ferencem Lantosem i Márią Apagyí, twórcami kreatywnej pedagogiki muzyczno-wizualnej i założycielami Wolnej Szkoły Artystycznej w Pécs na Węgrzech. Od 1972 pracuje jako pedagog improwizacji fortepianowej w Szkole Muzycznej II stopnia im. Fryderyka Chopina w Warszawie oraz w Akademiach Muzycznych w Warszawie i Łodzi. Regularnie jest zapraszany przez krajowe ośrodki akademickie (Białystok, Byd-

goszcz, Cieszyn, Gdańsk, Katowice, Kraków, Poznań, Wrocław), a także instytucje węgierskie (Akademia Muzyczna im. Ferencza Liszta w Budapeszcie, Wydział Pedagogiki Instrumentalnej Akademii w Debrecen, Uniwersytet w Pécs, Centrum Edukacji w Pécs) w celu wygłoszenia ilustrowanych wykładów na temat kreatywnej pedagogiki i nauczania improwizacji. Bierze udział w kursach improwizacji fortepianowej dla uczniów i nauczycieli szkół artystycznych I i II stopnia. Od 1996 prowadzi wykłady i warsztaty improwizacji fortepianowej na letnich Mistrzowskich Kursach Współczesnej Muzyki Fortepianowej i Wokalnej w Bystrzycy Kłodzkiej. Szabolcs Esztényi jest laureatem I nagrody I Ogólnopolskiego Konkursu Improwizacji Fortepianowej (1968). W 1988 otrzymał medal Związku Kompozytorów Polskich za popularyzację polskiej muzyki współczesnej, w 1989 – nagrodę „Orfeusz” przyznaną przez Sekcję Krytyków Stowarzyszenia Polskich Muzyków za wykonanie utworów Tomasza Sikorskiego na 32. Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień”, a w 1993 – doroczną Nagrodę Związku Kompozytorów Polskich. Od 1998 jest profesorem sztuk muzycznych.

JAKUB JAKOWICZ

Gry na skrzypcach uczył się u swojego ojca, Krzysztofa, pod którego kierunkiem studiował w Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie. Był również ostatnim uczniem jednego z twórców polskiej szkoły skrzypcowej, prof. Tadeusza Wrońskiego. Koncertuje od 11. roku życia. Od czasu debiutu z Filharmonikami Monachijskimi pod dyrekcją Pinchasa Steinberga, występował jako solista z wieloma renomowanymi orkiestrami, m.in. z orkiestrą Filharmonii Narodowej w Warszawie, Orchestra del Maggio Musicale we Florencji, Filharmonią Czeską w Pradze, Orchestra di Santa Cecilia w Rzymie, Filharmonią Drezdeńską, Orchestre de la Suisse Romande w Genewie, Orquesta Nacional w Madrycie, Royal Stockholm Philharmonic, Orquestra Sinfônica do Estado de São Paulo i Concerto Köln. Współpracował również z takimi dyrygentami, jak Jerzy Semkow, Antoni Wit, Jacek Kasprzyk, Kazimierz Kord, Jan Krenz, Yan Pascal Tortelier, Eiji Oue, Marek Pijarowski, Krzysztof Penderecki, Agnieszka Duczmal, Kirill Karabits, Michail Jurowski, Marc Minkowski czy Stefan Solyom. Jako kameralista od lat tworzy duet skrzypcowy z ojcem, Krzysztofem. Z pianistą Bartoszem Bednarczykiem wspólnie nagrali płyty *Subito* (Polskie Radio), *Beethoven Violin Sonatas* (Subito Records), płytę z *Partitą W. Lutosławskiego* (CD Accord), płytę z muzyką kameralną F. Schuberta (Polskie Radio) oraz komplet Sonat na skrzypce i fortepian G. Bacewicz (Polskie Radio). Ostatnio ukazały się albumy nagrane z jego udziałem przez NIFC z perłami polskiej muzyki kameralnej: kwintetem smyczkowym Ignacego Feliksa Dobrzyńskiego i kwartetem fortepianowym Władysława Żeleńskiego. W latach 2008–2014 był prymariuszem Lutosławski Quartet, a od 2006 r. jest członkiem Zehetmair Quartet. Płyta zespołu (ECM) z utworami Béli Bartóka i Paula Hindemitha otrzymała nagrodę Diapason d’Or de l’Année 2007. W 2014 r. zespół otrzymał prestiżową Nagrodę im. Paula Hindemitha Miasta Hanau. Jakub Jakowicz jest laureatem pierwszych nagród na konkursach skrzypcowych w Lublinie (1993), Wattrelos we Francji (1995) i Takasaki w Japonii (1999). W 2001 r. został jednym z trzech zwycięzców Międzynarodowej Trybuny Młodych Wykonawców w Bratysławie. W 2002 r. otrzymał nagrodę Fundacji Polsko-Japońskiej dla najlepiej zapowiadającego się skrzypka młodej generacji. Jest także laureatem Paszportu Polityki za rok 2003. W 2007 r. otrzymał nagrodę Orfeusz podczas Festiwalu Warszawska Jesień, zaś w roku 2018, w uznaniu za wybitny

wkład w upowszechnienie muzyki W. Lutosławskiego, został uhonorowany Medalem 100-lecia urodzin kompozytora, przyznawanym przez Towarzystwa im. Witolda Lutosławskiego. Jest doktorem habilitowanym sztuk muzycznych, uczy gry na skrzypcach w UMFC oraz w AM im. K. Szymanowskiego w Katowicach. Gra na instrumencie Braci Gand (Paryż, 1859), dzięki uprzejmości Fondation Jerzy Semkow.

VADIM BRODSKI

Urodził się w Kijowie. Mając 11 lat wystąpił jako solista z Orkiestrą Filharmonii Kijowskiej wykonując koncert Dymitra Kabalewskiego pod dyrekcją kompozytora. Uczył się w klasach skrzypiec Olgi Parchomienko i Davida Ojstracha. W 1977 roku otrzymał pierwszą nagrodę na Międzynarodowym Konkursie Henryka Wieniawskiego. Po odniesionym sukcesie koncertował w najlepszych salach Europy. Niestety ówczesne władze radzieckie zabroniły młodemu skrzypkowi przez kilka lat wyjazdów zagranicznych. W 1981 roku artysta przeprowadził się do Polski. Nowojorski debiut 1982 roku w Y-Hall zaowocował podpisaniem kontraktu z Musical Heritage Society, dla którego nagrał m. in. koncerty skrzypcowe Brahmsa, Bartoka, Paganiniego, Czajkowskiego, Wieniawskiego, Saint-Saënsa i Sibeliusa oraz 6 Sonat na skrzypce solo Eugene Ysaÿe'a. W 1984 roku otrzymał pierwsze nagrody na konkursach: Paganiniego (Włochy), Tibora Vargi (Szwajcaria). W kolejnych latach Vadim Brodski kontynuował działalność koncertową występując z tak znakomitymi orkiestrami jak: Filharmonia Moskiewska, Filharmonia w Sankt Petersburgu, Filharmonia Narodowa w Kijowie, Filharmonia Narodowa w Warszawie, Mexico National Symphony, London Philharmonic, Jerusalem Symphony, New Jersey Symphony, Suisse Romande w Genewie. Zagrał też z orkiestrą symfoniczną w Sewilli z okazji otwarcia nowego Teatro de la Maestranza. Jako dyrygent podjął współpracę z Orkiestrą Radiową z Lugano (Szwajcaria). Współpracuje regularnie z włoską TV, dla której – z orkiestrą RAI – nagrał koncerty skrzypcowe Bruchy, Beethovena, Czajkowskiego, Paganiniego, Bartoka i Vivaldiego. Zajmuje się również działalnością pedagogiczną. Prowadzi klasę skrzypiec w Akademii Muzycznej w Bydgoszczy. Gra na skrzypcach Gennaro Gagliano z 1747 roku. Jest jednym z nielicznych skrzypków w historii, którzy mieli zaszczyt grać na słynnym instrumencie Guarneri del Gesù należącym do Niccolò Paganiniego, na którym koncertował podczas tournée we Włoszech z orkiestrą Simfonica di Savona w 1997 roku. W 2022 roku zagrał w Warszawie z Orkiestrą Teatru Wielkiego na skrzypcach Sivori należących również do Niccolò Paganiniego.

TOMASZ STRAHL

Jeden z najwybitniejszych polskich wiolonczelistów. Akademię Muzyczną im. F. Chopina w Warszawie ukończył w roku 1989 w klasie prof. Kazimierza Michalika. Jako stypendysta Rządu Austriackiego odbył roczne studium podyplomowe w Hochschule für Musik und darstellende Kunst w Wiedniu u Tobiasa Kühne. Laureat konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych. Tomasz Strahl występował m.in. w Schauspielhaus (Berlin), Brucknersaal (Linz), St. John's Smith Square (Londyn), Art Center (Tel Awiw), Toppan Hall (Tokio), Auditori (Barcelona), Sali im. Glinki w Sankt Peterburgu, w Teatrze Wielkim - Operze Narodowej w Warszawie oraz w Filharmonii Narodowej. Odbył liczne tournée po Japonii, Kanadzie, Hiszpanii. Ważnym wydarzeniem dla arty-

sty było wykonanie Koncertu wiolonczelowego W. Lutostawskiego, w obecności kompozytora, pod dyrekcją Mirosława Jacka Błaszczyka (1993). Dokonał wielu nagrań archiwalnych dla Polskiego Radia i Telewizji Polskiej, a także dla CBC Radio w Kanadzie. Dyskografia artysty obejmuje nagrania dla Pony Canyon, CD Accord, Pavane Records, Gema Stereo, Polmusic, Acte Préalable oraz Sony Classics. Był trzykrotnie nominowany do nagrody Fryderyk, a w 2003 roku został jej laureatem. Jest profesorem UMFC w Warszawie. Prowadzi także kursy mistrzowskie w Polsce, Holandii, Finlandii, Niemczech, Japonii i Ameryce Południowej. Od roku 2012 bierze udział w promocji Wydania Narodowego Dzieł Fryderyka Chopina pod redakcją prof. Jana Ekiera, koncertując z utworami na fortepian i wiolonczelę w największych ośrodkach europejskich. Efektem współpracy artysty z Wydaniem Narodowym jest również nagranie płyty z utworami kameralnymi Fryderyka Chopina (DUX). Artysta gra na instrumencie Leopold Widhalm (Norymberga 1778).

GRZEGORZ SKROBIŃSKI

Pianista kameralista i solista, doktor habilitowany, adiunkt w Katedrze Kameralistyki Fortepianowej UMFC. Oficjalny pianista Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu. Juror międzynarodowych i ogólnopolskich konkursów pianistycznych i kameralnych. Absolwent UMFC klasy fortepianu prof. Elżbiety Tarnawskiej i klasy kameralistyki fortepianowej prof. Katarzyny Jankowskiej-Borzykowskiej. Pracował pod kierunkiem najwybitniejszych pedagogów, takich jak: Kevin Kenner, Dang Thai Son, Jerzy Marchwiński, John O'Connor, Hiroko Nakamura, Sergei Babayan, Viera Nossina, Viera Gornostajewa, Ewa Pobłocka, Andrzej Tatarski, Kazimierz Michalik, Andrzej Bauer, Iwan Monigetii. Koncertował na większości prestiżowych estrad w Polsce, m.in. w sali koncertowej i kameralnej Filharmonii Narodowej w Warszawie, w Narodowym Forum Muzyki we Wrocławiu, na estradach Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach, w siedzibie Sinfonii Varsovii w Warszawie, w Sali Złotej Zamku Królewskiego w Warszawie, w Sali koncertowej Europejskiego Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Łustawicach i innych ważnych dla życia kulturalnego w Polsce miejscach. Ma również w dorobku wiele zagranicznych wyjazdów koncertowych. Występował w większości krajów europejskich, w Azji oraz w Afryce. Współpracuje z najwybitniejszymi artystami, takimi jak Konstanty Andrzej Kulka, Bartłomiej Nizioł, Janusz Wawrowski, Agata Szymczewska, Marcin Markowicz i inni. Występował z najwybitniejszymi: Katarzyną Budnik, Marcinem Zdunikiem, Urszulą Kryger, Szymonem Krzeszowcem, Piotrem Janosikiem, Aleksandrem Neustroevem, Jacobem Shawem, Bartoszem Bryłą, Piotrem Reichertem i z wieloma innymi. Grzegorz Skrobiński nagrał pięć płyt: „Modern Soul” (CD Accord) z Agatą Szymczewską, „Different Things” (CD Accord) z Marcinem Markowiczem, „Per Musica ad astra” (DUX) z Martą Gębską, „Halina Krzyżanowska - Chamber Music” z Andrzejem Gębskim oraz „Nowakowski - Chopin” z Warsaw String Ensemble i Martą Gębską. Grzegorz Skrobiński jest również aktywnym pedagogiem - wykłada w wielu ogólnopolskich i międzynarodowych kursach mistrzowskich w Polsce (w Książu, w Pile, w Łańcucie, w Kołobrzegu, w Zakopanem, w Łustawicach, w Suwałkach oraz w Krynicy Górskiej), a jego uczniowie z ZPSM im. Karola Szymanowskiego w Warszawie oraz studenci z UMFC w Warszawie rokrocznie zdobywają laury w ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach kameralnych.

JANUSZ OLEJNICZAK

Należy do najwybitniejszych współczesnych chopinistów. W 1970 r. był najmłodszym laureatem Międzynarodowego Konkursu im. Fryderyka Chopina. Został także nagrodzony na Międzynarodowym Konkursie im. Alfreda Caselli w Neapolu. Artysta koncertuje w Europie, obu Amerykach, Azji i Australii w najstynniejszych salach koncertowych (Filharmonia Berlińska, Teatro Colón w Buenos Aires, Salle Pleyel, Suntory Hall, Lincoln Center, Tonhalle w Düsseldorfie, Concertgebouw). Wielokrotnie zasiadał w jury konkursów pianistycznych i prowadził kursy mistrzowskie w wielu krajach Europy oraz w Kanadzie, Japonii, Kolumbii. Poza repertuarem klasycznym wykonuje także polską muzykę współczesną (m.in. Lutosławski, Górecki, Kilar). Występował z orkiestrami pod dykcją takich dyrygentów, jak Witold Rowicki, Kazimierz Kord, Antoni Wit, Jerzy Maksymiuk, Tadeusz Strugała, Charles Dutoit, Andrzej Borejko, Grzegorz Nowak, Jacek Kasprzyk. Od wielu lat współpracuje z Markiem Mosiem i Orkiestrą Aukso. Był jednym z pierwszych wykonawców muzyki Chopina na instrumentach historycznych. Jest stałym gościem Festiwalu „Chopin i jego Europa” w Warszawie, na którym występował m.in. z Orkiestrą XVIII Wieku Fransa Brüggena oraz Orchestre des Champs-Élysées pod dykcją Philippe’a Herrewegha. Jego dorobek artystyczny obejmuje ponad 40 płyt, w tym nagrania dla NIFC (wśród nich rejestracja kompletu Mazurków Chopina na instrumencie historycznym), a także ścieżki dźwiękowe do filmów Pianista Romana Polańskiego i Błękitna nuta Andrzeja Żuławskiego. Janusz Olejniczak zasiadał w Jury XVII Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina w Warszawie (2015) oraz I Międzynarodowego Konkursu Chopinowskiego na Instrumentach Historycznych, również organizowanego przez NIFC (2018). Artysta został uhonorowany Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2000), złotym medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” (2005) oraz ośmiokrotnie nagrodą „Fryderyk”. W 2015 rozpoczął stałą współpracę z Uniwersytetem Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie.

Maciej Paderewski

FORTEPIAN...A...KAMERALISTYKA

Koncepcja realizacji przedmiotu kameralistyka fortepianowa

Rozważania i przemyślenia o kształceniu, wychowaniu nowych pokoleń, miejscu uczelni w Polsce i na Świecie, kameralistyce opieram na tradycjach i wiedzy przejętej od wybitnych autorytetów.

Na swojej drodze życiowej, pedagogicznej i artystycznej miałem szczęście osobiście poznać wspaniałych ludzi – Mistrzów w swojej dziedzinie – Irenę Dubińską, Nicolaia Gedde, Kazimierza Górskiego, Tadeusza Mazowieckiego, Światłostawa Richtera, Artura Rubinsteina, Daniła Szafrana, Eugenię Umińską, Marię, Wandę i Kazimierza Witkomirskich, Tadeusza Wrońskiego i wielu innych. W konsekwencji mogłem czerpać z ich przebogatyh doświadczeń, ogromnej wiedzy i niepospolitego talentu.

Uprawianie jakiegokolwiek specjalności twórczej wymaga odpowiednich predyspozycji i kwalifikacji.

Aby osiągnąć maksimum przeżycia potrzeba – jak mówił twórca nowoczesnej metody pracy aktora i podstaw teatru zespołowego, Konstantin S. Stanisławski – *...ogromnej uwagi, techniki i artystycznej dyscypliny...*

W przypadku adeptów interesującej mnie dziedziny artystycznej – muzykowania kameralnego – potrzebne jest posiadanie takich cech, jak: wrodzone zdolności, temperament, nawyki, czy wreszcie ustalenie charakterystycznych znamion właściwych muzykowi-kameraliście, takich jak kompromisowość i partnerstwo.

Wzbogacanie warsztatu pianistycznego pozwalającego na realizację zamierzonych zadań – tu ukłon w stronę pedagogów-pianistów, aby pielęgowali harmonijny rozwój fundamentu pianistycznego – ułatwi pianiście-kameraliście znalezienie pożądanego kompromisu z partnerami.

W tworzeniu zespołu kameralnego niezwykle ważną rolę odgrywa znajomość podstaw psychologii i fizjologii. Może ona wydatnie dopomóc we właściwym doborze członków zespołu, w ustaleniu odpowiedniego programu, czy wreszcie sprawdzeniu nabytych umiejętności.

Ze wskazań psychologii muzyki możemy uzyskać rady: jak zdobyć odpowiednią kondycję psychofizyczną potrzebną przed i w czasie występu, w jaki sposób panować nad treścią, jak zaspokoić potrzeby słuchacza – odbiorcy muzyki.

Niezbędna do osiągnięcia tego celu będzie znajomość praw rządzących funkcjonowaniem naszej psychiki.

Dobierając uczniów, studentów do wspólnego muzykowania, staram się zostawić im swobodę w wyborze współwykonawców. Nauczony wieloletnim doświadczeniem, nie wyobrażam sobie skompletowania zespołu na zasadzie przydziałów administracyjnych. Jeżeli taki fakt zaistnieje i muszę się z nim pogodzić,

rzadko kiedy zespół osiągnie zadowalający wynik. Odbija się to przede wszystkim na dyscyplinie pracy. Prowadząc uczniów bądź studentów, chcę być dla nich partnerem w rozwiązywaniu ich wszelakich problemów.

Specyficzne trudności pracy w zespole wynikają z faktu, że każdy z członków zespołu gra swobodnie na jednym instrumencie. Chociaż spotkałem w swojej praktyce takiego ucznia pianistę, który miał za sobą dyplom średniej szkoły muzycznej w grze na skrzypcach. Jakże uprościło to nam porozumienie się.

Mówiąc o specyfice wykonawstwa kameralnego, chciałbym uwypuklić jeszcze dwa elementy, które stanowią dla mnie klucz do poznania tajników zespołowego muzykowania:

- umiejętność słuchania brzmienia całego zespołu,
- synchronizację zespołowego brzmienia.

Od muzyka-kameralisty wymagamy, a od adepta tej dyscypliny egzekwować będziemy umiejętności słuchania: siebie samego, partnera, siebie i partnera, wreszcie organicznego i nieustannego słuchania ogólnego brzmienia w przebiegu muzykowania.

Zadanie słuchania partnera w trio rozwiązuję w następujący sposób: dwoje gra - trzeci słucha.

Ten niezapisany w partyturze tacet pozwala instrumentalistom niezaabsorbowanemu własną grą „na wstuchanie się” w głosy współpartnerów, a w swojej wyobraźni na harmonijne wtopienie własnej partii w całość dźwiękowego obrazu.

Istnieje tu analogia do działań matematycznych na ułamkach. Zadaniem naszym jest sprowadzenie różnych wartości do wspólnego mianownika. Wszelkie pomysły, nawyki muszą być zsynchronizowane, ujednocicone i zgodne z charakterem wykonywanego dzieła.

Te problemy nieustannie mnie fascynują. Wiele w tej materii zawdzięczam moim przyjaciółom – instrumentalistom i śpiewakom. Z ich wskazówek korzystam w poszukiwaniu na fortepianie podobieństw w artykulacji, sposobie wydobywania dźwięku, frazowaniu itp.

Nie osiągniemy artystycznych celów bez ciągłego studiowania i wzbogacania własnego warsztatu. Nie wystarczy, że wiolonczelista bądź skrzypek radzi sobie z technicznymi problemami prawej i lewej ręki, pianista jest mocno zaawansowany w technice palcowej, akordowej etc... Dopiero koordynacja tych nawyków pozwoli na technicznie dokładne wykonanie zespołowe.

Tego wspólnego mianownika, czyli potrzeby synchronizacji brzmienia zespołowego pragnę nauczyć moich podopiecznych.

Warszawa, styczeń 2010 r.

Profesor Maciej Paderewski wśród pracowników Katedry Kameralistyki Fortepianowej UMFC. Od lewej: Krystyna Borucińska, Ella Susmanek, Iwona Mironiuk, Robert Morawski, Maja Nosowska, Maciej Piotrowski, Leszek Kot, Katarzyna Jankowska, Agnieszka Kozło, Joanna Maklakiewicz, Krystyna Makowska-Ławrynowicz, Maciej Paderewski, Joanna Ławrynowicz-Just.

Profesor Paderewski, czyli „Maciek” to dla mnie przede wszystkim muzyk, którego nagrań ciągle słucham i zawsze podziwiam, a także bohater niezliczonych opowieści z czasów młodości mojego męża i ich wspólnego koncertowania. Nagrania piękne, uduchowione, a wszystkie historie soczyste i zabawne i żadna nie nadaje się do powtórzenia w oficjalnym gronie... Takie wrażenie dwoistości artysty i człowieka chyba na zawsze mi pozostanie. Rzadko rozmawiałam z Profesorem, ale wszystkie rozmowy bardzo dokładnie pamiętam, gdyż mimowolnie wryły mi się głęboko w pamięć. Myślę, że tak samo zapadał w pamięć każdemu, z którym rozmawiał. Trudno jest znaleźć właściwe określenia dla bogactwa Jego osobowości, ale na pewno był wyjątkowy.

Joanna Maklakiewicz

...uśmiech na twarzy z przymrużonymi nieco oczyma, łysina i wianuszek włosów ją okalający, zamknięte kciukiem palce dłoni – raz prawej, raz lewej – z zakrzywionym piątym wyciągającym się do przywitania...

...rozmowa – rzadko kiedy wprost, jeszcze rzadziej na poważnie, raczej opłotkami i z wszechobecnym humorem, na tematy ważne i nieważne, o sztuce, dzieciach, rodzinie... często plotkowaliśmy, o tym, o owym, czasem bardzo długo, bo trudno było skończyć... nawet sesje egzaminacyjne, z natury trwające w nieskończoność, stawały się z Nim znośne, a niekiedy arcyciekawe – opatrzone tysiącem komentarzy dotyczących, np. stroju wykonawców, czy figur tanecznych w choreografii klarnetów...

...dusza towarzyska, potrafił zrobić z igły widły, jak również zatańczyć na stole, ilustrując problem wykonawczy podczas wykładów ze studentami, osiągając przy tym zamierzone efekty, niezwykle skutecznie dochodząc do interesujących interpretacji dzieł...

...oddany pedagog, uczniowie, studenci byli dla Niego najważniejsi, całe dnie były dla nich, walczył zawsze o ich dobro i sprawiedliwość...

...mąż... ojciec... wspaniały dziadek, wnuki i dzieci były powracającym tematem naszych rozmów...

...oddany wierny przyjaciel, człowiek wielkiego serca, potrafił zrozumieć, wybaczyć, znał dobrze życie, z jego wszechstronnymi urokami...

...genialny pianista, wybitny muzyk...

...zakochany w piłce nożnej kibic patriota...

Iwona Mironiuk

Najdawniejsze moje wspomnienie z Profesorem to nasz wspólny koncert (byłem wtedy uczniem Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Warszawie i miałem szczęście pracować z Profesorem jako pianistą towarzyszącym). Koncert odbywał się w Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego, dawniej S1. Pamiętam dokładnie jak Profesor podaje mi dźwięk a do nastrojenia się przed naszym wspólnym wykonaniem Sonaty Veracinięgo. Aby rozładować moją treść koncertową zrobił to... nosem. Miał bowiem nos dosyć szpiczasty i mógł sobie na to pozwolić. Pamiętam, że rozluźniło mnie to i rozbawiło. Grało nam się tego wieczoru cudownie. Profesor Maciej Paderewski był postacią nietuzinkową – jego oryginalny styl bycia powodował, że odbierałem go z sympatią i zaciekawieniem. Każde spotkanie, nawet najkrótsze

„dzień dobry” na korytarzu szkolnym, a później akademickim, były wyjątkowe i zazwyczaj wiązały się z jakąś krótką, zabawną wymianą myśli, czasami opowiedzianą przez Profesora anegdotą. Nauczanie Profesora również było wyjątkowe. Pamiętam, jak przygotowywał nas, a w zasadzie trenował (mieliśmy bardzo intensywne próby i zajęcia z nim wraz z Radkiem Sobczakiem i Bartkiem Koziakiem), do występu w Konserwatorium Petersburskim. Były to lekcje, na których zazwyczaj przegrywaliśmy program od początku do końca, a Profesor mówił wyłącznie o tym co mu się podobało i co możemy zrobić jeszcze piękniej. Nigdy nie wytykał błędów ani niczego nam nie zabraniał w naszych interpretacjach. Oczekiwał od nas współpracy w ramach kameralnego dialogu, ale zawsze cieszył go również nasze indywidualne spontaniczne pomysły. Lekcje z nim inspirowały do bycia swobodnym na scenie. Mieliśmy poczucie wspólnego kreowania muzyki. To był czas naszego wzrastania artystycznego i spotkania z Profesorem umocniły moje poczucie własnej wartości, za co jestem mu dożgonnie wdzięczny. Brakuje Profesora.

Jakub Jakowicz

Pragnę serdecznie podziękować Jego Magnificencji Rektorowi Profesorowi Kladiuszowi Baranowi za organizację tego wspaniałego spotkania z Profesorem Maciejem Paderewskim w 80. rocznicę Jego urodzin. Dziękuję wszystkim wspaniałym artystom za ich muzyczny dar i pamięć o Macieju...

Jego życie od początku studiów do ostatniego dnia związane było z tą Uczelnią. Odszedł w apogeum swej dojrzałości artystycznej i pedagogicznej.

Pozwolę sobie przytoczyć słowa Profesora Jerzego Marchwińskiego, które napisał w pożegnaniu Macieja: „Wydawałoby się, że od przemijania, tej organicznej cechy świata, nie ma ucieczki. Że pamięć zblednie, a czas przyćmi ludzkie dzieło. Jest w tym część nieubłaganej prawdy, ale jest jeszcze inna część, przynależna jedynie człowiekowi. Jest to sztuka *Ars longa vita brevis*, życie krótkie, ale sztuka długo-trwała. Bo człowiek przemija, ale jego sztuka zostaje. [...] Jestem przekonany, że z ziarna mądrości, wiedzy o muzyce i pięknie, którym Profesor Maciej Paderewski szczerze i bezinteresownie obdarował podopiecznych, wyrośnie owoc dobry, odporny na przemijanie.”

Róża Paderewska

Realizacja nagrania audio: Łukasz Niemancewicz, Jakub Rutyna

Opieka dydaktyczna: prof. dr hab. Andrzej Brzoska

Obsługa sceny: Piotr Kosiński, Jakub Osmański

Oświetlenie: Piotr Sochaczewski, Grzegorz Pawlak

Zapraszamy na następujące wydarzenia w UMFC:

LISTOPAD 2023

22 ECM Warsaw Festival 2023 - Carolin Widmann

23 ECM Warsaw Festival 2023 - Shai Maestro

24 ECM Warsaw Festival 2023 - Bobo Stenson Trio
„Sphere”

26 NOWA MUZYKA NOWE TECHNOLOGIE

27 SHOVEN QUARTET

29 SAXOSPHERES

**Szczegółowe informacje o koncertach dostępne w folderze koncertowym
oraz na stronie internetowej Uczelni**

Bilety na koncerty do uzyskania:

- w księgarni Chopin University Press
(pon. 16:00-20:00, wt. 12:00-16:00, śr. 16:00-20:00, czw. 12:00-16:00, pt. 12:00-16:00),
- w biletomacie w hallu wejściowym UMFC,
- online w serwisie Bilety24.

Dystrybucja z wyprzedzeniem 2 tygodni, bez możliwości rezerwacji.

BIURO KONCERTOWE UMFC

(22) 2789 235, biuro.koncertowe@chopin.edu.pl

facebook.com/UMFChopin

Opracowanie programu: Biuro Koncertowe UMFC